

CUMHURİYET TÜRKİYESİNDE; “ENGELLİ” BİLİM VE YAYINCILIK !

İ. Halûk GÖKÇORA

Dinsel baskıyı “laik bir anlayışla” kırabilen Avrupa toplumu, 17. yüzyıldan bu yana bilim, sanat ve felsefede olabildiğince büyük atılımlar gerçekleştirebilmiştir. Böylelikle oluşan ve daha da gelişen günümüzün egemen güçleri, aynı devinimin kendileri gibi ilerlememiş topluluklarda (bu arada islâm toplumlarında ve Türkiye’de de) gerçekleşmemesi için çaba içindedirler. Öncelikle dinsel kavramları kullanarak, eğitimsel/kültürel/ ekonomik yönden sömürülerini sürdürmektedirler. Halen yoğun tasarı ve oyunlarıyla “demokrasi, insan hakları ve küreselleşme” adına devrededirler. Ülkemiz yönünden bakıldığında; kurtuluş savaşımızın mimarı ve cumhuriyetimizin kurucusu büyük önderimiz Atatürk’ün ölümünden bu yana, halkımızın saf inançlarını din sömürüsü üzerine geliştiren, salt iktidar olabilmek için, ülke çıkarlarını gözetmeyen siyasî kadrolar ve yabancı egemen güçlerin hizmetlisi işbirlikçiler ülkemiz aleyhine yoğun faaliyet içindedirler. Böyle bir koşullanma ortadan kaldırılmadan Türkiye’nin ne dil ne de bilim açısından önü açık olabilecektir. Türk’ün dil bayrağı olan anadilimizin; Türkçe’nin özgüven, saygı ve sevgi ile kullanılması, günlük dilin yanı sıra bilim ve sanat dili olarak geliştirilmesi için yeterli özeni göstermeyen ve topluma yol gösterici olması gereken bilim-insanımız giderek yoğunlaşacak zorlu bir savaşımına karşı karşıyadır. Eksik ya da yetersiz olan ulusal politikalarımızın ötesinde; bilgisizlik, kurumsal ve örgütsel cehalet nedeniyle halkımızın bilime yönelik istenç yetersizliği (niyetsizlik, uzak durmak) ne yazık ki; yönetici kadrosunda da karşımıza çıkmaktadır.

Toplumun nabzını yakından izlemesi, topluma örnek olması, yön göstermesi beklenen halkın büyük yatırımlarıyla yetiştirilmesini sağladığı bilim-insanımız, yine ne yazık ki; büyük çoğunluğuyla, yabancıların Türkiye üzerindeki egemenliğine anadilini kullanmayarak, bilimin gereğini yapmayarak çanak tutmaktadır. Uluslararası saygınlığımız, ancak ve ancak; bireyimizin, bilim insanımızın başkalarını kopyalamayan ve gerçek üretimiyle sağlanabilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu ve büyük önderinin ilkeleri hepimizin ışığı olmalıdır:

“- Okullardaki öğretim ve eğitim kadar, okul dışındaki kuşakların da sürekli olarak aydınlatılması gereklidir... Öğretmenler her fırsattan yararlanarak halka koşmalı, halk ile beraber olmalı ve halk da öğretmenin sadece çocuğa alfabe okutan bir varlıktan ibaret olmayacağını anlamalıdır. ... Eski hocalar nasıl din esasından egemenlik kurmuşsa, öğretmenler de bilim esasından kazanmaya başladıkları egemenliği sonuçlandırmalıdır.”
Mustafa Kemâl Atatürk, 07 Temmuz 1927

Diğer yandan; “kısır kavramlar” arasına sıkışmış Türk bilim-insanı, zor koşullar, eksiklikler (siyaset, ekonomi vb...) altındadır. Doğal beklentisi olan akademik yükseltme (unvan

Prof.Dr. İ. Halûk GÖKÇORA
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
gokcora@gmail.com

kazanma) hevesi içinde; bilimden çok, bunun gerçekleştirilmesinde teraziyi elinde tutan sınav/değerlendirme jürisini etkilemeye yönelik çabalar içindedir. Aile ve ilköğretimden başlayan bilimsel temeldeki eksikliklerin yanı sıra, karşısındaki ve çevresindekileri kandırmaya yönelik olarak yabancı dilde ürettiği eserinde; aşırma, duplikasyon(kopyalama), uydurma ve dilimleme gibi etik dışı davranışlarda bulunabilmektedir. Öncelikle özgüven, eğitim ve etik kurallara uyumun bulunmaması bilim insanına ise hiç yakışmamaktadır.

Dünyaca saygın bilim dergisi, "Nature"ün 06 Eylül 2007 tarihli sayısında yayımlanan uyarısında; " New York'taki Cornell Üniversitesi fizikçileri tarafından kurulmuş, bilimsel makale yayımlayan ArXiv adlı bir INTERNET ortamında ... Türk doktora öğrencisi, doçent ve profesöre ait orijinal araştırmadır, diye yayımlananı 64 "bilimsel eser" in başka yazarlara ait makalelerden aşırma olduklarını açıklanmıştır... Olay geçen 2006 kasım ayında, intihalcı iki doktora öğrencisinin ODTÜ'deki sözlü sınavında ortaya çıkmıştır. ...yerçekimsel fizikle ilgili yayımlanmış çok sayıdaki İngilizce makale yazarının ... sınavlarında lise düzeyinde bile fizik bilgisine sahip olmadıkları, İngilizce'lerinin de yetersizliğinden şüphelenen jüri üyeleri, öğrencilerin arXiv'de ve diğer birçok uluslararası bilimsel dergide yayımlanmış olan makalelerini inceleyerek; bunların büyük bir bölümünün başka makalelerden aşırılmış olduğunu ortaya çıkartmışlardır. Olayı arXiv'e bildirdiklerinde; ArXiv kendi yaptığı araştırmasında, Türkiye'den 14 akademisyene ait 64 makaleyi çoğu bölümünün çalıntı olduğu iddiasıyla yayından kaldırmıştır"...ya da ancak yabancı dilden anlayabilen bilim insanlarımızın kavradıklarını iddia ettikleri dilden sunuşla; ... "There are some cultures in which plagiarism is not even regarded as deplorable" şeklinde Türkiye ve ilgili Türk bilim-insanlarının etik dışı davranışlarından konu ederek suçlamaktadır. TÜBA üyeleri bu konuda, 11 Eylül 2007 tarihli, bilim insanlarımıza yönelik basın bildirisinde, aşağıdaki asgari önlemleri dile getirmektedirler:

1- Bilim etiği eğitimi, bilim eğitiminin zorunlu bir parçası haline getirmeyi,

2- Bilim ahlâkınının, kişisel ahlâkın bir parçası olarak içselleştirilmesini sağlamak üzere, tüm öğrencilerin ve bilim insanlarının titizlikle uymaya ve and içecekleri kuralları açık seçik ve yazılı olarak belirlemeyi,

3- Disiplin yönetmeliklerini çalma, sahtecilik ve çarpıtmaya çok sert yaptırımlar getirecek şekilde yeniden düzenlemeyi içermek zorundadır.

Akademik ve bilimsel dünyaya (evrensel bilime) katkı konusunda; Türkiye, tüm istatistiksel verilerin olumlu gösterilmesine karşın, üretken ve verimli değildir. Bilim insanımızda özgüven, keşif ve icat kısırlığı (!) vardır. Dahası, çok nadiren de olsa, bunları sağladığı halde başka bilim-insanlarımız tarafından aşağılanmaları da söz konusu olabilmektedir.

Mühendislik, siyaset, ekonomi, tıp gibi alanlarda, anadilinin kullanmasındaki istek ve özen yetersizliği, özgüven eksikliği, yabancı hayranlığı; Türk dilinin bilimsel yönden zenginleşmesi önündeki en büyük engeli oluşturmaktadır. Diğer yandan, bilim dilinin sadece İngilizce olduğunu savunan bir bilim mafyasının egemenliğine girmiş olan bilim insanlarımız halkın anlamadığı dille konuşarak gün geçtikçe halktan kopmaktadır. Böylelikle toplumumuz da bilime sahip çıkmamakta ya da çıkmakta zorlanmaktadır.Ötesi, bu durum yöneticilerimizin bilim insanlarına bakışına, hitabına ve vermesi gereken maddesel/manevi/yasal desteğin yetersizliğine de yansımaktadır.

Çözüm, amaca ulaşmak için verilen savaşımında, araçların değiştirilmesiyle sağlanabilecektir !

Kaynakça

- 1-Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri: Türkiye Cumhuriyeti Tarihi -1 (1924-1930). Devrimler ve Tepkileri. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2007: 248.
- 2-Bahadır O: Bilimin toplumsallaşması. Cumhuriyet Bilim Teknik 2007; 21(1071): 17. www.cumhuriyet.com.tr
- 3-Doğancı L: Plagiarism (Bilimsel Aşırma) ülkemizde çok ciddiye alınması gerekir bir problem. Zıpkın. Medimagazin 2007;8(349):15 www.medimagazin.com.tr
- 4-Gökçora İH: Yayın dili olarak Türkçe. Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyumu.Ed O Yılmaz. TÜBİTAK matbaası, Ankara, 2003; 2 (1):73-82 www.ulakbim.gov.tr
- 5-Gökçora İH: Okyanusta dümensiz gemi: Türk bilimi ve bilim insanı. Üniversite ve Toplum Dergisi 2004; 4 (3): 1-6 www.universite-toplum.org
- 6-Gökçora İH: Bilim insanımıza özgün, nitelikli ve ülke yararına olan üretim yakışır. Üniversite ve Toplum Dergisi 2004; 4 (4): 1-11 www.universite-toplum.org
- 7-Habib İ: Atatürk için: Ölümünden sonra Hatıralar ve Hayatındayken Yazılanlar. 5.bin. Cumhuriyet Matbaası, İstanbul 1939.
- 8-Kuban D: Türkiye'de bilim isteyen var mı ? Cumhuriyet Bilim Teknik 2007;21(1070): 2 www.cumhuriyet.com.tr
- 9-TÜBA: Türkiye Bilimler Akademisi'nden bilim etiği çağırısı. Cumhuriyet Bilim Teknik 2007;21(1070): 15 www.tuba.gov.tr